

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

KÄSKKIRI

{regDateTime} nr {regNumber}

**Dokumendivahetuskihi kasutamise korra
kinnitamine**

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.04.2011 määruse nr 28 „Riigi Infosüsteemi Ameti põhimäärus“ paragrahvi 15 punkti 2 ja paragrahvi 16 lõike 1 ning ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11.12.2018 käskkirja nr 1.4-1/18-160 alusel kinnitan dokumendivahetuskihi kasutamise korra vastavalt käesoleva käskkirja lisale.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Kaarelson
peadirektori asetäitja riigi infosüsteemi alal peadirektori ülesannetes

Lisa: dokumendivahetuskihi kasutamise kord.

DOKUMENDIVAHETUSKIHI KASUTAMISE KORD

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Käesolev dokumendivahetuskihi kasutamise kord (edaspidi *kord*) reguleerib:
 - 1.1.1. asutustevahelise dokumendivahetuslahendusega (edaspidi *DHX*) liitumist ja *DHX*-i kasutamist;
 - 1.1.2. *DHX*-i haldamist, liikmete õigusi ja kohustusi;
 - 1.1.3. *DHX*-i ülesehitust, andmete töötlemise ja säilitamise korda.
- 1.2. *DHX*-i eesmärgiks on võimaldada dokumendihaldussüsteemidele ja muudele dokumente käitlevatele infosüsteemidele elektroonilist dokumendivahetust.
- 1.3. *DHX* dokumendivahetus toimub infosüsteemide andmevahetuskihil (edaspidi *X-tee*). *X*-teega liitumine, selle kasutamise kord ning liikmete õigused ja kohustused on reguleeritud Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruses nr 105 (edaspidi *X-tee määrus*).
- 1.4. *DHX*-is kasutatakse *X*-tee alamsüsteemide puhul nimetusi „*DHX*“ või „*DHX*.[Infosüsteem]“. *X*-tee alamsüsteemi „*DHX*“ kasutatakse juhul, kui asutus soovib liituda organisatsioonina (st liidestab *DHX*-iga oma peamise dokumendihaldussüsteemi). Muudel juhtudel peab *X*-tee alamsüsteemi nimetus olema „*DHX*.[Infosüsteem]“, kus „[Infosüsteem]“ asemel on infosüsteemi nimetus, mis algab suure tähega ja milles on tühikud sidekriipsudega asendatud. Eelnimetatud nimekujule ja käesolevale korrale mittevastavaid alamsüsteeme ei registreerita *X*-teele ega *DHX*-i liikmeks.
- 1.5. *DHX*-i andmevahetuseks kasutatakse *DHX*-i protokoll, mis on avaldatud Riigi Infosüsteemi Ameti (edaspidi RIA) veebilehel www.ria.ee/dhx/.

2. DHX-i HALDAMINE

- 2.1. RIA korraldab *DHX*-i arendamist ja haldamist, sealhulgas:

- 2.1.1. vastutab DHX-i haldamise ja arendamise eest, sealhulgas avaldab DHX-i dokumentatsiooni ja täpsemad DHX-ga liitumise juhised RIA veebilehel;
 - 2.1.2. lisab DHX-i liikmed ja vahendajad;
 - 2.1.3. pakub DHX-i kasutajate, sealhulgas toetab asutusi DHX-i kasutuselevõtul ning abistab DHX-i kasutamisel tekkinud probleemide lahendamisel;
 - 2.1.4. teavitab kasutajaid DHX-i tööd mõjutavate hooldustööde, turvaintsidentide või tõrgete korral;
 - 2.1.5. täidab muid talle õigusaktidega pandud ülesandeid.
- 2.2. RIA-l on õigus:
- 2.2.1. teha DHX-i tõrgeteta töö või käesoleva korra punktis 4.2. toodud andmete (edaspidi *DHX andmete*) tervikluse tagamiseks DHX-i andmete kohta päringuid avalikesse registritesse ja liikmetele ning muuta DHX-i andmeid, välja arvatud logisid;
 - 2.2.2. DHX-i liikme infosüsteemi tõrke korral piirata põhjendatud juhtudel DHX-i kaudu dokumentide vahetamise õigust;
 - 2.2.3. piirata ligipääsu DHX-ile hoolduse ajal ja turvaintsidentide korral;
 - 2.2.4. teha DHX-i andmete kohta päringuid statistika eesmärgil;
 - 2.2.5. küsida DHX-i liikmelisuse taotlejalt ja DHX-i liikmelt informatsiooni, mille alusel saab hinnata käesolevas korras toodud nõuete täitmist;
 - 2.2.6. kehtestada DHX-i liikmetele täpsemaid DHX-iga liitumise ja DHX-i kasutamise tingimusi;
 - 2.2.7. kasutada oma ülesannete täitmisel muid õigusaktidest tulenevaid õigusi.

3. LIITUMISPROTSESS

3.1. DHX-i liige võib olla:

- 3.1.1. põhikasutaja - põhiseaduslikud institutsioonid, valitsusasutused ja kohaliku omavalitsusüksuse ametiasutused;
- 3.1.2. avaliku sektori kasutaja - eelmises punktis nimetatud avalik-õigusliku juriidilise isiku organisatsioon või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik juriidiline isik;
- 3.1.3. eraõiguslik kasutaja - eraõiguslik juriidiline isik, kes ei täida avalikke ülesandeid;
- 3.1.4. rahvusvaheline kasutaja – välisriigi avaliku sektori kasutaja või eraõiguslik kasutaja;

3.2. DHX-i liige võib kasutada vahendajat, kes korraldab dokumendivahetust DHX-i liikme nimel.

3.3. Vahendaja on kohustatud:

- 3.3.1. avaldama DHX-i kaudu ajakohast nimekirja DHX-i liikmetest, kelle nimel ta korraldab dokumendivahetust;
- 3.3.2. võimaldama DHX-i liikmele, kes kasutab vahendajat, käesoleva korra punktis 3.5. nimetatud õigusi;

- 3.3.3. sõlmima iga DHX-i liikmega, kelle nimel ta korraldab dokumendivahetust, kokkuleppe, mis sisaldab DHX-i liikme poolt vahendajale antud volitust enda nimel dokumendivahetuse korraldamiseks;
- 3.3.4. tagama DHX-i liikmete füüsilisest isikust kasutajate turvalise e-identimise ja autoriseerimise.
- 3.3.5. täitma X-tee andmeteenuse vahendaja kohustusi (X-tee määrus § 13 lg 3).
- 3.3.6. hoidma avalikult kättesaadavana andmeteenuse vahendamise korra (X-tee määruse § 13 lg 2);
- 3.4. RIA lisab DHX gruppi DHX-i liikmed ja vahendajad.
- 3.5. DHX gruppi kuuluval liikmel ja vahendajal on õigus DHX-i kaudu:
 - 3.5.1. saata dokumente kõikidele DHX-i liikmetele;
 - 3.5.2. pärida nimekirja DHX-i liikmete kohta.
- 3.6. DHX-i gruppi kuuluv liige ja vahendaja on kohustatud:
 - 3.6.1. täitma käesolevat DHX-i kasutamise korda;
 - 3.6.2. tagama, et tema infosüsteem võimaldab DHX protokolliga kohaselt dokumente DHX kaudu saata ja/või vastu võtta ning avama X-tee päringud DHX gruppidele;
 - 3.6.3. võtma vastu talle või tema poolt esindatava DHX liikme DHX-i kaudu saadetud DHX protokollile vastavaid dokumente;
 - 3.6.4. arvestama oma infosüsteemi arendamisel Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja RIA poolt avaldatud juhistega;
 - 3.6.5. viivitamatult teavitama RIA kasutajatuge DHX-i kasutamise tõrgetest ja liikme infosüsteemis ilmnenuid turvaintsidendist;
 - 3.6.6. enne infosüsteemi uue versiooni juurutamist viima läbi selle testimise RIA hallatavas DHX testkeskkonnas, teavitades testimise tulemustest RIA kasutajatuge;
 - 3.6.7. vajadusel väljastama RIA-le informatsiooni, mille alusel saab hinnata käesolevas korras toodud nõuete täitmist;
 - 3.6.8. täitma X-tee liikme ning andmeteenuste osutamise ja kasutamise kohustusi (X-tee määrus § 5 lg 4 ning § 12 lg 2 ja lg 4).
- 3.7. DHX liige ei tohi pakkuda DHX-i liikmete nimekirja teenust.
- 3.8. Kui liikmelisuse taotleja hakkab kasutama DHX-i vahendaja kaudu, võtab taotluse vastu vahendaja.
- 3.9. Liikmelisuse taotleja, kes ei hakka kasutama vahendajat, peab enne taotluse esitamist:
 - 3.9.1. olema liitunud X-teega;
 - 3.9.2. omama infosüsteemil DHX infosüsteemiliidest;
 - 3.9.3. olema kasutusel olevat infosüsteemi versiooni edukalt testinud RIA hallatavas DHX testkeskkonnas;

- 3.9.4. olema registreerinud oma kasutatava X-tee alamsüsteemi.
- 3.10. DHX-ga liitumiseks esitab liikmelisuse taotleja vastavasisulise taotluse RIA-le, milles taotleja avaldab käesoleva korraga nõustumist ja testimise tulemused.
- 3.11. RIA vaatab taotluse läbi ja kontrollib käesolevas korras toodud nõuete täitmist. Käesoleva korra punktides 3.1.1.-3.1.4. nimetatud liikme või vahendaja puhul on RIA-l õigus teha DHX-ga liitumise kohta kaalutusotsus lähtudes avalikest huvidest. Vajadusel konsulteerib RIA Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi ja tema juures tegutseva otseste avalike teenuste korraldamise või dokumendihalduse arengut ja teabehaldusele üleminekut toetava nõukoguga enne otsuse tegemist.
- 3.12. RIA teeb liitumisotsuse teatavaks taotlejale.

4. DHX LIIDESED JA ANDMETE TÖÖTLEMINE

4.1. DHX liidesed on:

- 4.1.1. X-tee keskserver, kus hallatakse DHX-i grupi nimekirja;
- 4.1.2. DHX aruandlusmoodul, mille kaudu tehakse avalikult kättesaadavaks ülevaade DHX liikmete ja vahendajate kohta. Juurdepääsupiiranguga andmeid ei avalikustata.

4.2. DHX-i liikmete kohta kogutakse järgmisi andmeid:

- 4.2.1. registrikood;
- 4.2.2. organisatsiooni nimi;
- 4.2.3. liikmeklass;
- 4.2.4. X-tee alamsüsteemi nimetus;
- 4.2.5. vahendajaks olemine ja vahendatavate liikmete nimekiri;
- 4.2.6. tehtud ja vastatud päringute statistika vastavalt X-tee protokollile.

4.3. DHX andmete sisestamine, andmete muutmise ja muud DHX andmetega tehtud toimingud logitakse. Logis säilitatakse toimingu sisu, kuupäev ja kellaaeg ning toimingu tegija nimi. Logifaile säilitatakse üks aasta.